

АНАЛІТИЧНИЙ АСПЕКТ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

*Євтухова С.М.,
к.е.н., доцент,
Херсонський державний університет*

У сучасному світі інвестиційна привабливість розглядається як один з основних аспектів економічного розвитку країни, галузі, регіону. В свою чергу, підприємство можна визначити як кінцеву головну складову при вирішенні вкладення засобів, де реалізуються конкретні проекти, оскільки, аналізуючи інвестиційну привабливість на кожному зазначеному рівні та враховуючи їх інтегральні характеристики з позицій перспективності розвитку, підприємство саме і є віддзеркаленням ефективної інвестиційної діяльності держави в цілому.

Досліджуючи діяльність підприємств Херсонської області, необхідно відзначити, що головними факторами впливу на інвестиційну привабливість є стан ринку інвестицій та інвестиційних товарів, забезпечення привабливості об'єктів інвестування, стан та структура виробництва, підтримка місцевих органів влади, створення відповідної нормативної бази. Нажаль, не всі галузі регіону відповідають інвестиційно-привабливими. Так, найбільшу частку (35,3%, або 102,2 млн. грн.) усіх інвестицій в основний капітал спрямовано у розвиток сільськогосподарського виробництва. У січні-березні 2010 року порівняно з аналогічним періодом 2009 року капіталовкладення у розвиток промислової галузі зменшилися на 65,3%, а їхня частка у загальних обсягах інвестицій в основний капітал становила 16,2%. Також скорочення обсягу інвестицій в галузі транспорту та зв'язку у звітному періоді склало 64,6% порівняно з минулорічним. Інвестування організацій, що здійснюють операції з нерухомим майном, оренду, інжиніринг та надання послуг підприємцям зросло на 43,9%, фінансова діяльність - на 49,6%. Зменшились інвестиції у соціальну сферу. Обсяг капіталовкладень в освіту, охорону здоров'я та надання соціальної допомоги скоротився на 6,4% та 49% відповідно [1].

Викладена інформація дозволяє зазначити, що протягом січня-березня 2010 року у розвиток економіки області підприємствами та організаціями за рахунок усіх джерел фінансування вкладено 336,5 млн. грн. капітальних інвестицій. Найвагомішу частку з них (76,9% від загального обсягу) становлять інвестиції в основний капітал (капітальне будівництво та придбання машин і обладнання). За січень-березень 2010 року підприємствами області було освоєно інвестицій в основний капітал на 38,7% менше відповідного періоду 2009 року. Найбільшу частку (51,8% або 134,1 млн. грн.) інвестицій в основний капітал, освоєно за рахунок власних коштів підприємств та організацій (табл. 1) [1].

Таблиця 1.

Структура інвестицій в основний капітал за джерелами фінансування за I квартал 2010 р.

Структура	Освоєно (використано) інвестицій в основний капітал	
	тис.грн.	у % до загального обсягу
Усього	258695	100,0
Кошти державного бюджету	1317	0,5
Кошти місцевих бюджетів	871	0,3
Власні кошти підприємств та організацій	134059	51,8
Кредити банків та інші позики	27106	10,5
Кошти іноземних інвесторів	2056	0,8
Кошти вітчизняних інвестиційних компаній, фондів тощо	—	—
Кошти населення на будівництво власних квартир	... ²	... ²
Кошти населення на індивідуальне житлове будівництво	67445	26,1
Інші джерела фінансування	24661	9,5

Порівняно з попереднім роком обсяг надходжень інвестицій зменшився на 39,3%. Частка залучених і запозичених коштів, у тому числі кредитів банків, коштів іноземних інвесторів та інвестиційних фондів, у загальних обсягах капіталовкладень становила 11,3% (29,2 млн. грн.). Порівняно з минулим роком обсяги надходження знизились на 72,6%. За рахунок державного та місцевих бюджетів освоєно 0,8% (2,1 млн. грн.) інвестицій в основний капітал, що на 80,4% менше показника відповідного періоду 2009 року [1].

Аналіз поданих оцінних чинників показав, що більшість інвестицій здійснюється власними коштами підприємств, оскільки кризовий стан економіки України відображає неієздатність держави фінансувати більшість інвестиційних проектів. Це пов'язано з наявністю таких стримуючих чинників як дефіцит інвестиційних ресурсів, неконкурентоспроможність самого інвестиційного комплексу Херсонщини, значне скорочення попиту на вітчизняну продукцію унаслідок зниження доходів основної частини населення і конкуренції зовнішніх виробників. При цьому суттєво знижуються ціни на об'єкти інвестування, доходи учасників ринку знижуються до самого низького рівня, можливі навіть збитки в окремих сферах інвестиційної діяльності.

Така ситуація не дозволяє констатувати позитивні зрушення в інвестиційній діяльності регіону, але при цьому, на сьогоднішній момент на території Херсонщини з 2008 р. реалізуються інвестиційні проекти за участю іноземного капіталу на таких підприємствах [2]: ЗАТ “Чумак” (розширення виробництва по вирощуванню та переробці сільськогосподарської продукції); ТОВ “Вішва Ананда” та сільськогосподарське ТОВ „Ведичне екологічно чисте сільське господарство “Махаріші” (розширення сільськогосподарського виробництва по вирощуванню продукції сільського господарства); ТОВ “Афіни” (оренда землі для вирощування сільськогосподарської продукції); ТОВ “Каховка промагро” (розширення виробництва, будівництво заводу з переробки соєвої продукції); ТОВ “Мотоконтинент” (оптова та роздрібна торгівля); ТОВ “Оптима-Юг” та ТОВ “Південний регіон” (операції з нерухомістю); ТОВ “Акваінвест КПП”, ТОВ “Арабат-Груп”, ТОВ “Акватермал” (розвиток будівельної галузі, будівництво оздоровчих закладів у Генічеському районі).

Звертаючись до статистичних даних, у січні-березні 2010 року в економіку м. Херсона іноземними інвесторами вкладено 1,2 млн. дол. США прямих інвестицій. Основною формою залучення капіталу були грошові внески (98,3% вкладеного обсягу). У той же час капітал нерезидентів

зменшився на 0,5 млн. дол. У цілому приріст сукупного обсягу іноземного капіталу в економіці міста, з урахуванням його переоцінки, утрат і курсової різниці, за січень-березень 2010р. становив 0,8млн. дол. (100,7% до обсягів на початок року). Загальний обсяг прямих іноземних інвестицій, внесених в економіку міста, станом на 1 квітня 2010 року становив 115 млн. дол. США (57,9% до загального обсягу по області). В розрахунку на одного мешканця міста припадає 339,2 дол. США [1].

Інвестиції надійшли з 31 країни світу, при цьому на 5 з них припадає 91% їх загального обсягу. До п'ятірки найбільших країн-інвесторів входять: Кіпр, Нідерланди, Казахстан, Сполучене Королівство та Туреччина. Іноземні інвестиції вкладено в 131 підприємство міста. Найбільші обсяги з них, як ми зазначили вище, зосереджено на підприємствах промисловості, будівництва, торгівлі та сільського господарства.

В цілому, за даними Головного управління статистики у Херсонській області, до п'ятірки районів та міст лідерів із освоєння інвестицій в основний капітал відносяться м. Херсон – 94,8 млн. грн. (36,6% від загального обсягу інвестицій), м. Нова Каховка – 226 млн. грн. (8,7%), Білозерський район – 26,3 млн. грн. (10,2%) та Цюрупинський район – 17 млн. грн. (6,6%) [1].

Відповідна ситуація дозволяє нам визначити основні проблеми: недостатній рівень інформаційно-роз'яснювальної роботи щодо доведення інформації до представників ділових кіл та широкого кола світової громадськості про соціально-економічні здобутки Херсонської області на шляху ринкових відносин; відсутність промоції області як регіону зі сприятливим інвестиційним кліматом; недостатні обсяги надходжень іноземних інвестицій.

Таким чином, проводячи оцінку інвестиційної привабливості Херсонської області, необхідно звертати увагу на такі чинники, як аналіз ступеня впливу найважливіших тенденцій та оцінки нестабільності у регіоні; аналіз факторів, що визначають попит, і оцінка можливих змін в існуючих тенденціях попиту; оцінка можливих змін у тенденціях рентабельності. Якщо

говорити про інвестиційну привабливість підприємств, тут основним є: забезпеченість усіма видами ресурсів; наявність ринків збуту; наявність спеціального режиму інвестиційної діяльності; прогноз соціальних, економічних і технологічних умов області.

Врахування цих факторів дозволить підвищити привабливість як підприємств, так і області, рівень залучення інвестицій, перспективність її розвитку та вирішити економічні проблеми. Крім того, інвестиційні вкладення у пріоритетні галузі економіки міста сприятимуть наповненню споживчого ринку якісними товарами вітчизняного виробництва та зменшать відтік коштів за кордон, що надасть можливість спрямувати кошти на розширення та модернізацію виробничої бази місцевих підприємств.

Список використаних джерел:

1. Дані сайту Головного управління статистики у Херсонській області / <http://ks.ukrstat.gov.ua/>
2. Офіційний інформаційний сайт Херсонської обласної ради / [http : //oblrada.ks.ua/index.php?id=11396](http://oblrada.ks.ua/index.php?id=11396)